

دوران نامزدی (اخلاق)

ذخیره مقاله با فرمت پی دی اف

دوران نامزدی از بهترین و شیرین‌ترین و سازنده‌ترین ایام زندگی است که اگر در این دوران، با ظرافت و مهارت برخورد شود و به وظایف مخصوص آن عمل گردد عاملی مهم در بالندگی و استحکام دوره‌های بعدی زندگی است.

فهرست مندرجات

- ۱ - مقدمه
- ۲ - ضرورت وجود دوره نامزدی
- ۳ - مدت دوران نامزدی
- ۴ - عواقب طولانی شدن نامزدی
 - ۴.۱ - وسوسه‌های شیطان
 - ۴.۲ - چشم و همچشمی
 - ۴.۳ - دخالت جاهلان و مغرضان
 - ۴.۴ - محدودیت ارتباطات
 - ۴.۵ - خستگی و دلسردی
 - ۴.۶ - توصیه‌های مهم
- ۵ - ارضای نیازهای جنسی
- ۶ - بیان چند نکته
 - ۶.۱ - نکته اول
 - ۶.۲ - نکته دوم
 - ۶.۳ - نکته سوم
- ۷ - پانویس
- ۸ - منبع

۱ - مقدمه

[ویرایش]

ازدواج سفری است که دختر و پسر از همدلی آغاز نموده و با همراهی و همکاری هم آنرا ادامه می‌دهند و به سوی اتحاد و یکرنگی گام بر می‌دارند، آن دو پس از عقد شرعی و محرمیت، با کمال مسرت و خوش‌دلی از انس و محبت یکدیگر و از گرمای وجود هم لذت می‌برند.

دوران نامزدی از بهترین و شیرین‌ترین و سازنده‌ترین ایام زندگی است که اگر در این دوران، با ظرافت و مهارت برخورد شود و به وظایف مخصوص آن عمل گردد عاملی مهم در بالندگی و استحکام دوره‌های بعدی زندگی است.

سخن عامیانه‌ای بین مردم هست که می‌گوید: «یک روز دوران نامزدی، بهتر از یک سال دوران بعد از عروسی است!» این سخن، هر چند مبالغه‌آمیز است، اما حقیقت مهمی را بیان می‌کند. واقعاً دوران نامزدی از جهت‌هایی مهمتر، شیرین‌تر، پربارتر، لذت‌بخش‌تر و سازنده‌تر از دوران پس از عروسی است؛ و می‌تواند در این دوران، شالوده و پایه‌های زندگی آینده را بنا نهاد. البته «مدت نامزدی» نباید از چند ماه تا یک سال بیشتر باشد.

دوران نامزدی با خواندن صیغه عقد بین پسر و دختر وجهه شرعی و قانونی پیدا می‌کند، و در جامعه ما هنجارهای دینی و فرهنگی حاکم بر محرم بودن آنها در این دوران تاکید دارد. برخی از علما و روانشناسان وجود چنین دورانی را با توجه به خصوصیات و فواید زیاد آن از جمله، فراهم شدن فرصت بیشتر جهت ملاقات و دیدار با یکدیگر، داشتن آرامش روانی بیشتر در فرصتی که از مشروعیت

برخوردار است، و قابل قبول بودن این نوع رابطه‌ها در بین خانواده‌ها، برای دست یافتن به شناخت روحيات و خصوصيات شخصيتي و ويژگيهاي اخلاقي همسر، لازم دانسته و آن را توصيه مي‌کنند.

برخی با داشتن دوره عقد و يا مدت دار بودن آن مخالفت مي‌کنند، و معمولاً دلایل مختلفی نیز اقامه مي‌نمایند، که یکی از مهم‌ترین آن دلایل، استناد کردن به زندگانی زوج‌هایی است که در دوران عقد با جدایی مواجه شده‌اند. (که البته این تصمیم نامطلوبی است و نباید، وجود چند مورد عقد ناموفق را به تمامی این موارد تعمیم داد.)^[۱] و یا اینکه برخی از دختران از اینکه نتوانند به وظیفه عرفی خود عمل کرده و بکارت خود را حفظ کنند، از داشتن این دوران اضطراب دارند. و یا اینکه برخی به خاطر عدم ارضای جنسی به دلیل مدت دار شدن آن نمی‌توانند به کام خود رسیده و خود را ارضاء کنند، لذا با دوران عقد، مخالفت می‌کنند در حالیکه با بیان فواید و ضرورت‌های وجود دوره نامزدی، این گونه افراد، خودشان به وجود این دوره رغبت پیدا می‌کنند.

۲ - ضرورت وجود دوره نامزدی

[ویرایش]

۱. وابستگی شدید دختران به خانواده‌هایشان

دختری که چندین سال در یک خانواده زندگی کرده و با افراد خانواده به خصوص پدر و مادر انس شدیدی پیدا کرده است، جدایی از آنان برایش سخت است. و صلاح هم نیست که ناگهان او را از خانواده اش جدا کنند؛ زیرا از نظر عاطفی به او لطمه وارد می‌شود. بلکه لازم است برای این جدایی به تدریج در او آمادگی ایجاد شود.

۲. ترس از مسئولیت و مادر شدن

دختری که تاکنون مسئولیت زندگی او به عهده پدر و مادر بوده است، آمادگی آن را ندارد که یک مرتبه کل مسئولیت زندگی را به دوش گرفته و صاحب فرزند شود. بلکه فرصتی لازم دارد که خود را برای پذیرش بار مسئولیت زندگی مشترک آماده کند. همچنین پسر نیز که تاکنون وظایف سنگین زندگی را به دوش نگرفته است، با وجود این دوره می‌تواند خود را برای پذیرش مسئولیت آنها مهیا سازد.

۳. بیگانه به نظر آمدن همسر

دختر و پسری که تا چندی قبل با هم بیگانه بوده‌اند، برایشان سخت است که یک‌باره و بدون مقدمه در کنار هم قرار گیرند و با هم زندگی مستقل را شروع کنند؛ لذا لازم است مدتی بگذرد تا با هم انس بگیرند و آماده زندگی با هم شوند.

۴. نیاز به آمادگی والدین دختر

ممکن است برخی از والدین دختر هنوز آمادگی و امکانات لازم برای عروسی نداشته باشند؛ و نیاز به مدتی باشد، تا آنها تجهیزیه تهیه کنند.^[۲]

۵. عفت دختران و ترس از شب زفاف

دختران معمولاً شرم و حیا دارند و عفتشان به آنها اجازه نمی‌دهد که به یک‌باره خود را در اختیار کسی که تا حال با او بیگانه بوده، بگذارد؛ بلکه مدتی لازم است تا به مرور خود را به شوهرش عرضه کند. همچنین برخی از دختران چون مطالبی را از درد و تحمل رنج شدید نسبت به شب زفاف شنیده‌اند و لذا از آن لحظه می‌ترسند و می‌خواهند مدت زیادی نامزد بمانند.

۶. پشت سر گذاشتن مواع

در طول این مدت آنها مواع موجود بر سر راه زندگی مشترک را (همچون تحصیل، سربازی) پشت سر گذاشته و در عین حال از لذت حضور یار و یآوری مهربان برخوردار می‌شوند و خود را از گناهان و انحرافات حفظ می‌کنند.

۷. شناخت بیشتر از یکدیگر

در این ایام دختر و پسر می‌توانند گام‌های مؤثری در جهت شناخت اخلاق و روحيات یکدیگر برداشته و به تفاهم پایدار برسند.^[۳]

۳ - مدت دوران نامزدی

[ویرایش]

نمی‌توان فاصله زمانی معینی را برای مدت نامزدی مشخص کرده، بلکه این مدت بستگی به شرایط و موقعیت دختر و پسر و شرایط خانوادگی و اجتماعی آنها دارد. در این دوران دختر و پسر باید به انس و شناخت و تفاهم رسیده و احساس کنند که دیگر آمادگی لازم را برای زندگی مشترک دارند، زیرا زندگی همراه با برخی مشکلات و وظایف مخصوص خود است. لذا کوتاه و یا طولانی بودن این دوران به موقعیت و نیاز طرفین و خانواده برمی‌گردد، در صورتی‌که وضعیت ویژه‌ای مانند ادامه تحصیلات و گذراندن سربازی و موارد دیگر... وجود نداشته باشد، دختر و پسر و خانواده‌هایشان آمادگی لازم را برای عروسی به دست آورده باشند، در حدود ۹۶^[۴] تا ۱۰۵^[۵] ماه زمان مناسبی برای این دوران می‌باشد. پس نباید بسیار عجله کرد که طرفین فرصت کافی روحی و روانی را نداشته و یا بسیار طولانی

نمود که دچار خستگی و دل‌زدگی شده و آثار نامطلوبی بر زندگی آن‌ها گذارد.

۴ - عواقب طولانی شدن نامزدی

[ویرایش]

از جمله آفات طولانی شدن ایام نامزدی موارد ذیل را می‌توان نام برد:

۴.۱ - وسوسه‌های شیطان

از آن‌جا که دختر و پسر برای اولین بار با یکدیگر صمیمی شده و توجّه وافری به جنس مخالف نموده و در رفتار و کردار و جمال و کمال دیگری دقیق می‌شوند، شاید به نکاتی برخورد کنند که سبب کاهش رغبت آنان گردد. در این ایام باید توجه مقایسه همسر با دیگرانی که به طور گذرا و کوتاه با آنان برخورد می‌کنیم، درست نبوده و غور در رؤیایها و خیال‌پردازی‌ها در این نوع افکار بسیار خطرناک است و چه بسا این مقایسه‌ها هوس را دامن زده و تنوّع را زنده می‌کند و خرمن زندگی مشترک را می‌سوزاند و به این نتیجه منجر می‌شود که دیگران از همسرشان بهترند.

۴.۲ - چشم و همچشمی

گاهی مشاهده می‌شود که دختر و پسر یا خانواده‌هایشان از هم توقعات بی‌جا دارند و بارهای سنگینی را بر هم تحمیل می‌کنند و دوران شیرین را تلخ می‌نمایند. این توقعات معمولاً مادی و برخاسته از چشم و همچشمی‌ها و رسومات غلط است.

۴.۳ - دخالت جاهلان و مغرضان

چه بسا دیده شده که دوران شیرین نامزدی به خاطر دخالت‌های بی‌جا و فضولیهای دیگران دچار تلخی و سردی شده است... و بهترین اسلحه در مقابل این دشمنان سعادت، همدلی، صمیمیت و هوشیاری دختر و پسر است.

۴.۴ - محدودیت ارتباطات

برخی از خانواده‌ها با توجه به رسومات جاهلانه و غیرت و تعصب بی‌جا و غلط مانع از روابط عاطفی و دوستانه دخترانشان با نامزد شرعی‌اش می‌شوند، و نمی‌گذارند تا نامزد دخترشان بیشتر به ملاقاتش برود. و لذا پسر درمانده، چاره‌ای جز عروسی و کوتاه کردن مدت نامزدی ندارد.^[۶]

۴.۵ - خستگی و دل‌سردی

زمانی که دختر و پسر انس و شناخت لازم را نسبت به یکدیگر پیدا نمایند، از لحاظ مسائل عاطفی و روانی و زناشویی نیازمند محرمیتی بیشتر می‌باشند؛ لذا محدودیت و محرومیت‌های زمان نامزدی، آنان را خسته و نگران نموده و آن شور و اشتیاق اولیه و آرامش خاطر را از بین می‌برد، و اگر بخواهند به صمیمیتی بیشتر و به رفت و آمدهای زیادتر بپردازند موجب ناراحتی خانواده‌ها می‌شوند. چه بسا در این میان حرف و حدیث‌ها و کدورت‌هایی به وجود می‌آید که شاید تاثیر ناخوشایندی بر روحیه دختر و پسر گذاشته که حتی اثرات آن در زندگی مشترک نیز دیده شود.^[۷]

۱. برای رسیدن به تفاهم و زندگی سرشار از عشق و صفا خوب است در این ایام:
 - (الف) با مطالعه کتب مفید و سودمند پیرامون ازدواج و مسایل زناشویی اطلاعات خود را افزایش دهید.
 - (ب) با محبت و صداقت با هم رفتار نموده و به عواطف و احساسات یکدیگر احترام گذارید.
 - (ج) با هدیه و ملاقات‌های صمیمانه، انس و محبت را تجربه کرده و پیرامون مسایل و آرزوهای زندگی سخن گویند و از اهداف آینده با هم گفتگو کرده و برای آن طرح و برنامه ریزی کنند.
۲. در این ایام از آن‌جا که دختر و پسر در خانواده‌های خود زندگی می‌کنند، بهتر است احترام دو خانواده را نگه داشته و تا حد امکان نظرات و آداب و رسوم آنان را با زیرکی تمام تامین نمایید.
۳. از رفت و آمدهای بی‌جا و زیاد و یا اشغال کردن زیاد تلفن خودداری کنید.
۴. در همنشینی‌ها، معاشقه‌ها و گفتگوها، مواظب اطرافیان، به خصوص برادر و خواهرهای مجرد خود باشید و با کمال احتیاط انجام دهید.
۵. در این ایام به همدیگر عشق ورزیده و از لحظه لحظه‌های آن لذت ببرید و خود را برای عروسی اصلی آماده نمایید.

۵ - ارضای نیازهای جنسی

[ویرایش]

بعد از اجرای صیغه عقد، دختر و پسر، با یکدیگر زن و شوهر می‌شوند و شرعاً و قانوناً همه آثار ازدواج بر آنها مترتب و حلال می‌شود و از آن زمان همه مخارج زن، از قبیل خوراک، پوشاک، مسکن، دارو و دکتر همه بر عهده داماد می‌باشد. لیکن مرسوم چنین است که زن قبل از عروسی مطالبه نفقه نمی‌کند و شوهر هم نمی‌پردازد ولی اگر مطالبه کرد باید پرداخت شود. مرد نیز در این زمان حق هرگونه تمتع مشروع از جمله همخوابی و همبستر شدن را از همسرش دارد، لیکن رسم بر این است که کامجویی مخصوص زناشویی را تا شب عروسی به تاخیر می‌اندازند و خانواده‌ها نمی‌پسندند با دخترشان پیش از این شب، نزدیکی صورت گیرد و بهتر هم همین است. [۸]

در این میان در بین اقوام مختلف ایرانیان، عادات و رسوم ویژه‌ای دیده می‌شود برخی از والدین از هرگونه رابطه بین عروس و داماد حتی تا شب عروسی جلوگیری می‌کنند (جانب افراط) و برخی نیز این اجازه را به دختر و پسر جوان می‌دهند که در طول یک هفته یا دو هفته، کم و بیش یکدیگر را ملاقات کنند و شبی را در خانه پدر و مادر عروس و یا خانه داماد به سر ببرند یا ساعاتی را در بیرون به تفریح و گشت و گذار بپردازند.

۶ - بیان چند نکته

[ویرایش]

۱. دختران در این دوران به دلیل پای‌بندی به این سنت و رسم موجود، حساسیتی ویژه دارند و تلاش می‌کنند با تمام احترامی که برای همسر خود قائلند، نزدیکی صورت نگیرد. آنان به داشتن روابط عاشقانه، تفریح و شب‌نشینی و کشیدن طرح و نقشه برای زندگی مشترک آینده بسنده می‌کنند. غالباً به دنبال ارضای جنسی پیش از شب عروسی نیستند به همین دلیل پیشنهاد می‌شود بر باورهای همسران احترام بگذارید و کامجویی جنسی را به زمان خود واگذار نمایید.
۲. برای برآورده شدن نیاز جنسی خود از دیگر مواضع می‌توانید خود را ارضاء کنید. از این رو بیش از حد به ارضای از موضع خاص برنیاوید، زیرا به احتمال بسیار با مقاومت همسران روبرو می‌شوید و ممکن است هم به روحیات خویش آسیب وارد کنید و هم او را از خود برنجانید و توجه داشته باشید که خاطرات تلخ و شیرین در این دوران از ماندگاری بسیار بالایی حتی تا آخرین لحظات عمر برخوردار است. بدتر این‌که اگر در این امر اصرار داشته باشید، و به ارضاء خویش بسنده نکنید، همسران با بی‌میلی و نارضایتی با شما برخورد می‌کند و معمولاً ارضاء نمی‌شود که همین امر ممکن است او را با درد و... دچار نماید.
- اگر نوع برخورد خود با همسران او را به این باور نزدیک سازید که او را تنها برای ارضای جنسی خود می‌خواهید تا شریک زندگی، این تصور او از شما، برایش سخت آزار دهنده و غیر قابل جبران خواهد بود.
۳. اگر تحمل این امر برای شما دشوار است و نمی‌توانید کامجویی جنسی را به زمان خود واگذارید، مدت زمان نامزدی را با توافق همسر خود کم کنید و زودتر زندگی مشترک خود را زیر سقف محبت و مهربانی آغاز کنید.
۴. در پایان تصور کنید اگر جلوگیری از بارداری نشود و همسران با شکم باردار یا با یک فرزند در شب عروسی حاضر شود

و یا این که یک ماه پس از ازدواج صاحب فرزندی شوید، آیا از نظر روحی و روانی همان احساسی را دارید که پس از یکسال از ازدواج، صاحب فرزندی شده باشید؟

۵. انشاءالله که سالیان سال در کنار هم زندگی کنید و صاحب فرزندی صالح شوید اما به صورت یک احتمال ناچاریم این نکته را نیز یادآور شویم که اگر خدایی نکرده در انتخاب خود دچار اشتباه شدید و با آگاهی کامل از ویژگی‌های نامزدتان او را برای زندگی مشترک خود نپسندیدید و به این باور رسیدید که نمی‌توان زندگی مشترکی باهم داشته باشید، و به صلاح هر دوی شما است که از یکدیگر جدا شوید، آیا بهتر این نیست که این جدایی پیش از نزدیکی به ویژه برای دختران، صورت گیرد؟

۷. برخی‌ها فکر می‌کنند با داروهای ضد بارداری، می‌توانند جلوی بارداری در این دوران را بگیرند؛ اما غافل از این‌که این داروها اثرات سوء زیادی در بردارد و امکان عقیمی و یا به تاخیر بیش از حد افتادن بارداری در دوران پس از عروسی وجود دارد.

۸. به دختران و پسران توصیه می‌شود، به خاطر پاسداشت این سنت و احترام به خانواده‌هایشان، حریم‌ها را رعایت کنند و از همبستر شدن و کامجویی اصلی جنسی در این ایام خودداری کنند. ولی آنها می‌توانند از همدیگر تمتع‌های جنسی حاصل کنند، ولی این تمتعات باید به اندازه‌ای نباشد که آثار بکارت را از بین ببرد. از بین بردن بکارت در دوران عقد چه با رضایت هر دو طرف چه با خواست مرد باشد، در بین مردم خیلی زشت به نظر می‌آید و اگر فامیل به این مطلب پی ببرند خیلی ناراحت خواهند شد.^[۹] و چه بسا مشکلات بعدی را ایجاد نماید.

۶.۱ - نکته اول

شب عروسی شبی است که مخصوص همین کار می‌باشد که در شرع مقدس به آن شب زفاف می‌گویند و آداب و رسوم خاصی بر آن حکم فرماست. اگر در آن شب، این کار صورت بگیرد برای خود دختر خیلی اهمیت دارد و برای خودش یک امتیازی بر می‌شمارد و دیگر کسی نمی‌تواند اتهام وارد کند که دختر باکره نبوده است. همچنین با از بین بردن بکارت احتمال دارد که آبرو و اعتبار انسان خدشه دار شود.

۶.۲ - نکته دوم

با زایل شدن بکارت، ترس، اضطراب و تشویش بچه‌دار شدن به جان دختر می‌افتد و همین امر می‌تواند به مرور زمان نظر او را نسبت به مسائل جنسی بد کند.

۶.۳ - نکته سوم

اگر به صورت غیر رسمی آثار بکارت دختر از بین برود، نوعی احساس حقارت برای دختر و حتی پسر دست می‌دهد، چون ممکن است در میان آشنایان کسانی باشند که در شب زفاف این کار را انجام می‌دهند و آن را برای خود شان و منزلتی می‌دانند و دختر و پسری که به صورت غیر رسمی و در دوران عقد این کار را کرده‌اند خود را از این شان و منزلت محروم می‌بینند و این مساله از خاطر دختر پاک نمی‌شود و همیشه آن را به عنوان نقطه ضعفی برای زندگی خود برخواهد شمرد.^{[۱۰][۱۱][۱۲]}

۷ - پانویس

[ویرایش]

۱. ↑ ایمانی، محسن، بررسی ابعاد تربیتی و روان شناختی دوران عقد، تهران، انجمن اولیاء و مربیان، چاپ اول، ۱۳۸۱، ص ۱۴.

۲. ↑ مظاهری، علی اکبر، جوانان و انتخاب همسر، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ سوم، ۱۳۷۴، ص ۲۳۰.

۳. ↑ مظاهری، علی اکبر، جوانان و انتخاب همسر، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ سوم، ۱۳۷۴، ص ۲۳۰.

۴. ↑ مظاهری، علی اکبر، جوانان و انتخاب همسر، (چاپ ششم، انتشارات پارسپان قم) ص ۲۳۰.

۵. ↑ آل اسحاق، محمد، روزنامه رسالت، شماره ۲۱۰۲، تاریخ ۱/۲/۷۲، ص ۴.